

آیین نامه انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی

مقدمه

به منظور حمایت، تقویت و ترویج فرهنگ و اخلاق علمی در دانشگاه های کشور، تقویت روحیه و بنیه علمی دانشجویان مستعد و توانمند و فراهم آوردن زمینه های مناسب برای فعالیت های جمعی علمی، همچنین بهره گیری از توانمندی و خلاقیت آنان در تحقق توسعه علمی و نهضت تولید علم و جنبش نرم افزاری انجمن های علمی دانشجویی حوزه های مختلف دانش با حمایت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور طبق مفاد این آیین نامه تشکیل می شوند و به فعالیت می پردازند.

بخش اول: تعاریف، اهداف و کلیات

ماده ۱- انجمن های علمی دانشجویی متشکل از دانشجویان علاقه مند به مشارکت در فعالیت های علمی در یک دانشکده یا گروه آموزشی است.

تبصره ۱- در هر دانشگاه متناظر با هر رشته دانشگاهی یک انجمن علمی می تواند تشکیل شود.

تبصره ۲- در صورتی که دانشجویان دو یا چند رشته علاقه مند به تشکیل انجمن علمی دانشجویی بین رشته ای باشند می تواند طبق ضوابط این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۲- اتحادیه انجمن های علمی، تشکیلاتی دانشجویی، غیر انتفاعی و بین دانشگاهی و متشکل از دبیران انجمن های علمی در رشته دانشگاهی است که در چارچوب ضوابط این آیین نامه و دستورالعمل آن تشکیل می شود و به فعالیت می پردازد.

ماده ۳- فعالیت های علمی عبارتند از:

- ۱- مناظره و نقد علمی
- ۲- هم اندیشی و نشست های تخصصی
- ۳- مطالعات و پژوهش های علمی
- ۴- نشر و ترویج یافته های علمی
- ۵- فعالیت های کمک آموزشی

تبصره - برخی از مصادیق و عرصه های فعالیت انجمن ها و اتحادیه های انجمن های علمی عبارتند از:

- ۱- برگزاری دوره های آموزشی تکمیلی و تقویتی و تشکیل کارگاه های تخصصی
  - ۲- برگزاری و همکاری در اجرای جشنواره ها، کنفرانس ها و مسابقات علمی (داخلی و خارجی)
  - ۳- تولید و انتشار نشریه علمی، کتاب و نشریات الکترونیکی، نرم افزارهای رایانه ای و فیلم های علمی- آموزشی
  - ۴- برنامه ریزی و اجرای بازدیدهای علمی از مراکز علمی، صنعتی و فناوری
  - ۵- اطلاع رسانی در خصوص کلیه فعالیت های مرتبط با اهداف انجمن
  - ۶- حمایت و تسهیل مادی و معنوی از ابتکارات، خلاقیت های علمی، فعالیت های پژوهشی و اختراعات دانشجویان
- ماده ۴- اهداف تشکیل و فعالیت انجمن ها و اتحادیه های انجمن های علمی عبارتند از:

- ۱- ایجاد زمینه های مناسب برای شکوفایی استعدادها، پرانگیختن خلاقیت علمی دانشجویان، دانش آموختگان و بهره گیری از توانمندی ایشان در تقویت و تحقق فضای علمی دانشگاه
- ۲- افزایش مشارکت و رقابت دانشجویان در فعالیت های علمی جمعی و نهادینه ساختن این فعالیت ها
- ۳- حمایت از فعالیت های علمی دانشجویی و راهنمایی و هدایت دانشجویان در امر آموزش و پژوهش
- ۴- تقویت و تحکیم پیوندهای نظام آموزش عالی با بخش های مختلف جامعه
- ۵- تعمیق دانش و پیشرفت علمی دانشجویان با بهره گیری از توان علمی اعضای هیأت علمی

بسیار عالی

سرکار خانم سلیمان

همه ان شاء الله بخیر است
در دنیا در راه خدا
در دنیا در راه خدا
در دنیا در راه خدا

علیه

بخش دوم: ارکان و تشکیلات

ماده ۵- دانشجویان کلیه گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی یک رشته دانشگاهی اعضای انجمن علمی متناظر با همان رشته به شمار می‌روند.

ماده ۶- شورای مدیریت انجمن علمی متشکل از ۵ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل است که با انجام انتخابات از میان اعضای انجمن، با رأی مستقیم آنان و کسب اکثریت نسبی آرا برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.

تیمبره- اعضای اصلی و علی‌البدل در رشته‌هایی با فراگیری بیش از ۵۰۰ دانشجو متشکل از ۷ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل خواهد بود.

ماده ۷- وظایف شورای مدیریت عبارتند از:

۱- جذب دانشجویان علاقمند و خلاق به فعالیت‌های علمی- پژوهشی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در این گونه فعالیت‌ها

۲- برنامه‌ریزی، ساماندهی، اجرا، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های ادواری و سالانه انجمن

۳- برقراری ارتباط مستمر با دیگر انجمن‌های علمی دانشجویی و انجمن‌های علمی تخصصی داخل و خارج دانشگاه‌ها

۴- برقراری ارتباط با نهادهای سازمان‌های خارج از دانشگاه برای انجام فعالیت‌های مشترک

۵- برنامه‌ریزی و پیشنهاد همکاری برای اجرای طرح‌های پژوهشی و مطالعاتی

۶- تصویب اساسنامه انجمن علمی و اخذ تأیید آن از مدیریت فرهنگی دانشگاه

۷- همکاری و ارتباط مستمر با مدیر و اعضای هیأت علمی گروه آموزشی ذیربط برای تحقق اهداف و فعالیت‌های علمی انجمن (موضوع ماده ۳)

۸- تشکیل کمیته‌های مختلف کاری و نظارت بر عملکرد آنها

۹- برگزاری انتخابات شورای مدیریت دوره بعد

۱۰- حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات انجمن، تصویب هزینه‌های مالی برنامه‌ها، تنظیم و ارائه گزارش مالی انجمن به طور سالانه و ارسال آن به مدیر فرهنگی دانشگاه

۱۱- تدوین برنامه‌های سالانه و ارائه آن به مدیر فرهنگی

ماده ۸- شورای مدیریت انجمن یکی از اعضای خود را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌کند و به رئیس دانشکده و مدیر فرهنگی دانشگاه اعلام می‌کند.

ماده ۹- دبیر انجمن مسئولیت برگزاری جلسات شورای مدیریت انجمن و پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشکده یا دانشگاه و ارائه گزارش مستمر به شورای مدیریت را بر عهده دارد. همچنین دبیر انجمن مسئول انجام کلیه امور حقوقی و اداری انجمن است.

ماده ۱۰- شورای دبیران:

در دانشگاه‌هایی که حداقل ۵ انجمن علمی دانشجویی تشکیل شده باشد شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه با حضور دبیران کلیه انجمن‌های علمی دانشجویی تشکیل می‌شود.

تیمبره- دانشکده‌هایی که حداقل ۲ انجمن علمی داشته باشند می‌توانند شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشکده را تشکیل دهند که وظایف شورای دبیران دانشگاه به جز بند دوم به آن تفویض می‌گردد.

ماده ۱۱- یک نفر از اعضای شورای دبیران دانشکده به انتخاب ایشان به عنوان دبیر این شورا انتخاب می‌شود که به نمایندگی از این شورا در شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشگاه شرکت می‌کند.

تیمبره- دبیر شورای دبیران هر دانشکده به تعداد انجمن‌های علمی آن دانشکده در شورای دبیران دانشگاه دارای حق رأی می‌باشد.

ماده ۱۲- شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه از میان خود یک نفر را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌نمایند که براساس آیین نامه داخلی شورا فعالیت خواهد کرد.

ماده ۱۳- دبیران شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها حداقل سالی یک بار به دعوت اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم جهت بررسی مسائل، مشکلات عمومی انجمن‌ها، انتقال تجربیات و برده‌ریزی جهت طرحها و برنامه‌های مشترک تشکیل جلسه می‌دهند.

ماده ۱۴- انجمن‌های علمی دانشجویی رشته‌های مشابه می‌توانند نسبت به تشکیل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی آن رشته‌ها اقدام نمایند که ضوابط و شرایط تأسیس اتحادیه در چارچوب این آیین‌نامه و دستورالعمل تشکیل و فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵- وظایف شورای دبیران

- ۱- پیشنهاد و تصویب طرح‌های مشترک و هماهنگی در اجرای آن برنامه‌ها
- ۲- انتخاب نمایندگان شورای دبیران برای شرکت در کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه
- ۳- معرفی یک نفر ناظر برای هیأت اجرایی انتخابات انجمن‌های علمی دانشجویی
- ۴- تصویب آیین‌نامه داخلی مشترک انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه و آیین‌نامه داخلی شورای دبیران در چارچوب این آیین‌نامه

۵- ایجاد هماهنگی و رسیدگی به مسائل بین انجمن‌های علمی دانشجویی

۶- نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی دانشجویی (امور مالی، حفظ و استفاده صحیح از اموال و تجهیزات، اجرای آیین‌نامه داخلی و ...) و ارائه گزارش به کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه.

بخش سوم: ضوابط تشکیل و فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده ۱۶- برای تأسیس انجمن علمی دانشجویی، حداقل ۵ نفر از دانشجویان رشته ذیربط تقاضای خود را به معاون دانشجویی و فرهنگی دانشکده و در صورت عدم وجود این پست در دانشکده آن را به معاون پژوهشی دانشکده ارائه می‌دهند. معاون دانشکده در صورت عدم تأسیس انجمن در رشته مورد نظر، پس از منسورت با گروه آموزشی مربوطه موافقت خود را برای تأسیس انجمن اعلام و نسبت به فراخوان ثبت‌نام داوطلبان شورای مدیریت و برگزاری انتخابات اقدام می‌نماید.

تبصره ۱- در صورت عدم وجود هر یک از معاونان فوق‌الذکر، به صلاحدید رئیس دانشکده یکی از معاونان عهده‌دار وظایف خواهد شد.

تبصره ۲- انتخابات در سطح دانشگاه و همزمان در کلیه دانشکده‌ها در آبان‌ماه هر سال برگزار می‌شود. معاونت دانشجویی و فرهنگی زمان دقیق برگزاری انتخابات را اعلام می‌کند.

ماده ۱۷- معاون دانشکده صلاحیت نامزدها را بر طبق مفاد این آیین‌نامه بررسی و احراز و پس از اعلام اسامی نامزدها انتخابات را با اعلام قبلی برگزار می‌کند. نتایج آن طی صورتجلسه‌ای تنظیم و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال می‌شود.

تبصره ۱- فقط دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته مورد نظر حق رأی و حق داوطلب شدن را دارا می‌باشند.

تبصره ۲- نخستین شورای مدیریت منتخب حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از برگزاری انتخابات باید اساسنامه انجمن را تدوین و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال نماید.

ماده ۱۸- اداره امور فرهنگی پس از تأیید انتخابات و اساسنامه، انجمن را در لیست انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه ثبت و به دانشکده اعلام خواهد کرد. مدیر گروه آموزشی مربوط نسبت به صدور حکم اعطای شورای مدیریت برای مدت یک سال اقدام می‌نماید.

ماده ۱۹- شرایط داوطلبان عضویت در شورای مدیریت انجمن علمی دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

ماده ۲۶- پس از عضوگیری و تصویب نهایی اساسنامه در مجمع عمومی، اعضای انجمن که شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان را دارا می‌باشند، می‌توانند داوطلب عضویت در شورای مدیریت انجمن شده و سپس از تأیید نهایی صلاحیت توسط هیأت اجرایی، انتخابات برگزار خواهد شد.

تبصره ۱- فقط اعضای انجمن حق رأی و حق داوطلب شدن در انجمن مربوطه را دارند.

تبصره ۲- شرایط داوطلبان عضویت در انجمن علمی دانشجویی بین رشته‌ای باید در اساسنامه پیشنهادی اعلام شده باشد.

بخش چهارم: شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده ۲۷- برای حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی و نظارت بر آن‌ها در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شورایی مرکب از معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم (رئیس شورا)، معاون پشتیبانی، حقوقی و امور مجلس وزارت علوم یا نماینده نام‌الاختیار وی، مدیرکل دفتر امور فرهنگی (نائب رئیس)، مدیرکل دانشجویان داخل، دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، کارشناس مسئول امور انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی، سه تن از دبیران اتحادیه‌ها به انتخاب شورای دبیران اتحادیه‌های انجمن‌های علمی- دانشجویی تشکیل می‌شود. دبیرخانه این کمیته در اداره کل امور فرهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی خواهد بود. وظایف این کمیته عبارتند از:

۱- سیاست‌گذاری و تعیین خط مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور در چارچوب سیاست توسعه علمی و قانون برنامه.

۲- ارزیابی فعالیت‌ها و نظارت بر کمیته‌های نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها براساس گزارش‌های مستند و سایر روش‌ها.

۳- تعیین میزان و چگونگی حمایت مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از همایش‌های کشوری و نشست‌های علمی انجمن‌ها.

۴- اخذ تصمیم و ارائه پیشنهاد جهت تسهیل ارتباط بین انجمن‌های علمی دانشجویی با انجمن‌های علمی استادان و پژوهشگران و انجمن‌های علمی متناظر یا مشابه آن در کشورهای دیگر.

۵- تصویب دستورالعمل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور و نظارت بر حسن اجرای آن.

ماده ۲۸- هیأت مؤسس اتحادیه حداقل ۳ تن از نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در یک رشته علمی معین می‌باشد که درخواست مجوز تأسیس و فعالیت را به شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم (موضوع ماده ۲۷ این آیین‌نامه) ارائه می‌نماید. محتوای این درخواست مشتمل بر موارد زیر است:

۱- تقاضای عضویت بیش از نیمی از شکل‌های علمی موجود آن رشته در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، به همراه نامه تأیید هر یک از انجمن‌ها که بر مبنای آن مدیر امور فرهنگی دانشگاه تأسیس و فعالیت آن انجمن را تسجیل کرده باشد.

۲- ارائه پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه که به امضای شکل‌های متقاضی عضویت رسیده باشد.

ماده ۲۹- شورای حمایت و نظارت پس از دریافت درخواست هیأت مؤسس و شورای مرکزی موقت اتحادیه حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی آن درخواست اقدام می‌نماید و موافقت با تأسیس موقت یا دائمی یا دلایل مخالفت شورا را توسط دبیرخانه به اطلاع مؤسسان خواهد رساند.

ماده ۳۰- تأسیس شرایط انتخاب شوندگان، شورای مرکزی، انتخابات، تشکیلات و از کان، اساسنامه و انحلال اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در دستورالعمل مجزایی که به تصویب شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری براساس این آیین‌نامه خواهد رسید، تعیین می‌شود.

ماده ۳۱- به منظور حمایت و نظارت فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، کمیته‌ای در هر دانشگاه با همین عنوان یا ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)

۲- مدیرکل امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)

۳- مدیرکل امور پژوهشی دانشگاه

۴- مدیرکل امور آموزشی دانشگاه

۵- یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه

۶- دو نماینده از شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به انتخاب ایشان

تبصره ۱- حکم اعضای کمیته توسط رئیس دانشگاه صادر می‌شود.

تبصره ۲- در دانشگاههایی که برای امور انجمن‌های علمی دانشجویی واحدی مستقل ایجاد شده باشد مسئول

آن واحد بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت می‌کند.

تبصره ۳- اعضای انتخابی کمیته برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.

ماده ۳۲- وظایف کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به شرح ذیل است:

۱- نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی در چارچوب قوانین و مقررات و رسیدگی به شکایات و تخلفات و حل اختلافات

تبصره ۱- در صورتی که شورای مدیریت انجمن علمی با شورای دبیران دانشگاه از اساسنامه انجمن تخلف

نماید، کمیته حمایت و نظارت برای بار اول به شورای مدیریت انجمن یا شورای دبیران تذکر شفاهی یا کتبی

(حسب مورد) می‌دهد. در صورت تکرار تخلف برای بار دوم اخطار کتبی می‌دهد و در صورت تکرار و دریافت

اخطار سوم، دبیر انجمن یا دبیر شورای دبیران باید در کمیته حمایت و نظارت دلایل اقدام خود را توضیح

دهند. در صورتی که انجمن یا شورای دبیران نتوانند کمیته را قانع نمایند کمیته به شرح ذیل درباره انجمن

تصمیم خواهد گرفت:

الف- انحلال شورای مدیریت انجمن که در این صورت معاون دانشکده موظف است ظرف مدت ۲ ماه انتخابات

شورای مدیریت را برگزار نماید. (اعضای شورای مدیریت متحل شده نمی‌توانند نامزد انتخابات شوند).

ب- چنانچه تخلفی انضباطی متوجه شخص حقیقی از اعضای شورای مدیریت یا اعضای شورای دبیران باشد،

به کمیته انضباطی معرفی خواهد شد.

تبصره ۲- مرجع تجدید نظر در آرای کمیته حمایت و نظارت شورای فرهنگی دانشگاه است.

۲- بررسی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی انجمن‌های علمی دانشجویی که در سطح فرا دانشگاهی، ملی یا

بین‌المللی برگزار می‌گردد.

۳- سیاست‌گذاری و تعیین خط مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه در چارچوب سیاست توسعه علمی کشور.

۴- برنامه‌ریزی و هماهنگی مسائل بنیادی و مستمر انجمن‌های علمی دانشجویی (تسهیل ارتباطات با دیگر نهادهای

جامعه، جلب حمایت‌های مالی، تشویق و تقدیر از انجمن‌های علمی فعال و طرح‌های برگزیده و ...)

۵- پیشنهاد برنامه و بودجه سالیانه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به ریاست دانشگاه

۶- پیشنهاد بودجه سالیانه انجمن‌های علمی به ریاست دانشگاه براساس برنامه‌های ارائه شده به مدیریت امور

فرهنگی و برنامه مدون انجمن‌ها.

این آیین‌نامه در ۳۲ ماده و ۲۱ تبصره در تاریخ ۱۸ / ۹ / ۱۳۸۷ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید

و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها قابل اجرا است.